

Burgerschapsweek 2020

Les middenbouw: Bestaat er een “normaal” gezin!?

Inleiding

Van 18 tot 22 mei 2020 is de week van de burgerschap. Elk jaar staat een ander thema centraal. Dit jaar is dit het thema “Gezin”. Er zijn vandaag de dag heel veel verschillende soorten gezinnen te vinden. In Nederland, maar ook daarbuiten. De hoeveelheid gezinsleden, wie er voor de kinderen zorgt, de gebruiken, de gewoontes, het geloof, wat jullie belangrijk vinden en hoe je met elkaar omgaat kunnen erg van elkaar verschillen. Hoe bij jullie thuis de dingen gaan is voor jou misschien de normaalste zaak van de wereld, maar bij je buurjongen of buurmeisje, vriend of vriendin gaan dingen misschien wel heel anders. Hoe laat jij naar bed moet, wat je doet voor het eten en wat jij je ouders allemaal vertelt, vinden zij misschien wel heel raar. En andersom kan dit natuurlijk ook gelden!

In deze les onderzoeken we aan de hand van jouw eigen gezinssituatie en voorbeeldverhalen over gezinnen van leeftijdsgenoten: Wat is nu eigenlijk een “normaal” gezin? Bestaat dit gezin wel? Hoe ziet dat eruit? Wie bepaalt wat normaal is? Wat is normaal?

Begin

Als je deze les thuis doet, zoek je een ouder op of iemand anders bij je thuis waar je deze les samen mee kunt doen. Ben je op school, dan kan jouw juf of meester je helpen bij de les.

Opdracht:

Lees onderstaande stellingen door. Een stelling is een bewering die je over iets doet. Onderstreep de stellingen die voor jouw gezin gelden. Op de stippelijntjes onderaan het lijstje verzin je zelf nog een aantal stellingen die voor jouw gezin gelden.

Bij ons thuis:

- staat vaak muziek op.
- krijg ik hulp bij het huiswerk maken.
- krijgen we vaak bezoek.
- wordt wel eens ruzie gemaakt.
- wordt heel lekker gekookt.
- voel ik mij wel eens alleen.
- wordt er gebeden.
- zeggen we tegen elkaar dat we van elkaar houden.
- gelden strenge regels.
- vertel ik alles aan mijn ouders.
- mag ik zelf weten hoe laat ik naar bed ga.
- ....(zelf invullen)
- ....
- ....

Kern 1

Als je deze les thuis doet, zoek je een ouder op of iemand anders bij je thuis waar je deze les samen mee kunt doen. Ben je op school, dan kan jouw juf of meester je helpen bij de les.

Opdracht:

Lees de verhaaltjes op het werkblad met de titel “Dit is mijn familie”. Beantwoord vervolgens onderstaande vragen. Je hoeft ze niet op te schrijven, maar bespreek ze wel met elkaar. Maak daarna de opdracht.

1. Wat herkende je in de verschillende verhalen uit je eigen gezin? Hoe voelt het om dingen te lezen die je helemaal niet herkent? Hoe zou je deze dingen benoemen? Zijn deze onbekende voorbeelden raar, bijzonder, opvallend, abnormaal, leuk...etc.?
2. Schrijf nu in een paar zinnen een “portretje” (verhaaltje) over jouw eigen gezin. Uit welke mensen bestaat jouw gezin? Wat is kenmerkend voor jouw gezin? Wat zijn belangrijke gewoontes? Wat is er bijzonder bij jullie thuis?

Kern 2

Als je deze les thuis doet, zoek je een ouder op of iemand anders bij je thuis waar je deze les samen mee kunt doen. Ben je op school, dan kan jouw juf of meester je helpen bij de les.

Er zijn vandaag de dag heel veel verschillende soorten gezinnen te vinden. In Nederland, maar ook daarbuiten. Wie er allemaal onderdeel is van het gezin, wat de gebruiken zijn, wat er belangrijk gevonden wordt, welke regels er gelden en hoe de gezinsleden met elkaar omgaan is in ieder gezin anders. Dingen die in jouw gezin op een bepaalde manier gaan, doen ze bij jouw vriend of vriendin thuis misschien wel heel anders. Misschien vind je dit raar of vreemd. Of misschien vind je juist jouw gezin anders dan alle andere gezinnen? Is jouw gezin “normaal” of raar? Alles wat je herkent vinden mensen vaak “normaal” en alles wat daarvan afwijkt vinden mensen vaak “abnormaal” of raar. Maar wat is dat nu eigenlijk: “normaal”? En wie bepaalt wat “normaal” is? Daar ga je in deze les over filosoferen.

De vragen die je na de kijkopdracht gaat beantwoorden, worden filosofische vragen genoemd. Filosoferen is het nadenken over dingen waar niet makkelijk een antwoord op te vinden is. De antwoorden die jij geeft op een filosofische vraag kunnen verschillen van de antwoorden die iemand anders geeft. Bij dit soort vragen is er geen goed of fout antwoord, het is je mening of je gevoel of je idee. Probeer elke keer bij de vragen en antwoorden door te denken en door te vragen met de vragen die eronder staan.

Opdracht:

Bekijk de filmfragmenten waarin je verschillende gezinnen geïnterviewd ziet worden. Beantwoord daarna onderstaande vragen.

Fragment 1. Bekijk het fragment vanaf 0:24 min. tot en met 3:12 min.

<https://schooltv.nl/video/ik-ben-nederlander-aflevering-12/#q=ik%20ben%20nederlander>

Fragment 2. Bekijk het fragment vanaf 3:13 min. tot en met 5:55 min.

<https://schooltv.nl/video/ik-ben-nederlander-aflevering-4/#q=ik%20ben%20nederlander>

Fragment 3. Bekijk het fragment vanaf 16:42 min. tot ene met 19:27 min.

<https://schooltv.nl/video/ik-ben-nederlander-2/#q=ik%20ben%20nederlander>

Wat heb je begrepen?

1. Welke gezinnen heb je in de drie interviews gezien? Uit hoeveel mensen bestaan de gezinnen? Hoeveel kinderen en hoeveel ouders?
2. Wat vonden de andere gezinsleden goede eigenschappen van het kind dat centraal stond?

Wat kan je je voorstellen?

3. Alle kinderen gaven hun gezin een hoog cijfer. Wat betekent dit volgens jou?
4. Kun je je voorstellen hoe de kinderen in de verschillende gezinnen zich voelen? Waarom denk je dat?
5. Stel je kwam bij één van de gezinnen te wonen die je voorbij zag komen. Van welk gezin zou je het liefste een onderdeel worden? Waarom?
7. Wat herken je in de gezinnen die je voorbij zag komen? Wat is hetzelfde bij jou thuis?
8. Wat is er anders in jouw gezin ten opzichte van de verhalen die je zien hebt?

→Filosofische vraag: Bestaat een “normaal” gezin?

Vervolg vragen:

- Waarom denk je dat?
- Wat is “normaal”?
- Wie bepaalt wat “normaal” is?
- Kan je iets bedenken dat iedereen op de hele wereld “normaal” vindt?
- Wanneer is een gezin “normaal”?
- Is het erg als iets niet “normaal” is?
- Waarom vind je dit wel/niet belangrijk?
- Wat zijn voordelen van “anders” zijn?
- Wat zijn voordelen van “normaal” zijn?
- Is het fijn om “normaal” te zijn? Waarom?
- Is het leuk om niet “normaal” te zijn? Waarom?
- Het jij een “normaal” gezin? Waarom?
- Hoe zou de wereld eruitzien als iedere gezin hetzelfde was?

Afsluiting

In deze les heb je nagedacht over je eigen gezin en dat van andere kinderen. Je hebt nagedacht over wat het woord “normaal” betekent en wie bepaald wat dat is. Misschien heb je je door alle gezinnen die je gezien hebt wel andere ideeën gekregen over de situatie bij jou thuis, jouw “normaal”. Als afsluiting van de les maak je onderstaande opdracht.

Opdracht:

Schrijf/maak een kort gedicht/tekening/filmpje of iets anders over de vraag:

**Kan je iets leren van gezinnen die “anders” zijn dan die van jou?
Zo ja, wat dan?**

Dit is mijn familie

Boaz

Dit is Boaz. Hij woont met zijn twee zusjes en zijn broer op een boerderij. Zijn vader en zijn moeder nemen kinderen van andere mensen in huis. Dat doen ze omdat ze vinden dat alle kinderen van God recht hebben op een fijn thuis. Zijn broer en zusjes zijn dus niet zijn 'echte' familie, maar zijn pleegfamilie. Toch voelen ze wel als echte familie. Ze horen bij elkaar!

Mohamed

Dit is Mohamed. Hij woont met zijn ouders, zijn twee grote broers en twee kleine zusjes, zijn oma en zijn tante in huis. Een drukke boel! Zijn opa is dood. Omdat zijn oma toen alleen achterbleef, kwam ze bij Mohameds gezin wonen. Ook zijn tante kwam mee, om voor oma te helpen zorgen. De ouders van Mohamed zeggen dat je voor je familie moet zorgen.

Sophie

Dit is Sophie. Ze woont met haar twee vaders en hun hond Vlekkie. Behalve twee vaders heeft ze ook nog een moeder. Die woont in een ander huis, waar Sophie ook een deel van de week woont. Voordat Sophie geboren was, waren haar vaders en haar moeder al vrienden. Haar moeder wilde een baby, maar niet in haar eentje. En haar vaders wilden ook een baby, maar hadden natuurlijk een vrouw nodig om hen te helpen. [Illustratie defgroep56-les4-3]

Jaydeny

Dit is Jaydeny. Samen met haar broertje woont ze bij haar moeder. Haar vader kent ze niet, die is teruggegaan naar Suriname toen ze nog heel klein was. Jaydeny's moeder neemt hen elke week mee naar de kerk. Er komen ook vaak mensen uit de kerk op bezoek, die ze 'oom' of 'tante' mag noemen. Ze zingen dan veel. Soms brengen die mensen eten mee of helpen ze haar moeder met klusjes.